

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

ELS ESTABLIMENTS ALIMENTARIS DE SANTA COLOMA DE GRAMENET

Anàlisi del Cens municipal sanitari d'activitats comercials alimentàries 2020

Coordinació:

Carmen Borreguero Pinel
Gemma Bellvehí Oliver

Redacció tècnica:

Sílvia Miró Martín

Anàlisi de dades:

Lourdes Bàguena Santafè

Suport tècnic:

Carles Sedó Luzuriaga

Equip d'inspecció:

Mary Luz Enciso Muñoz
Sergio Sales Tolos

Suport administratiu:

Alícia Moreno Barranco
Jaume Nicolás Jerez

Departament de Protecció de la Salut i Seguretat Alimentària
Servei de Salut Pública i Atenció als Consumidors
Editat per l' Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet 2022

ÍNDEX

Dades bàsiques	6
1. Activitats per sector	6
2. Activitats per districte	10
3. Activitats per barri	13
4. Activitats censades	17
5. Activitats classificades segons la valoració del risc	19
Síntesi	22
Referències bibliogràfiques	23

DADES BÀSIQUES

L'any 2020 és, sens dubte, un any atípic, marcat per l'inici, al mes de març, d'una pandèmia mundial que va aturar tot el dinamisme humà. Les ciutats van frenar tota la seva activitat comercial i només algunes de les activitats alimentàries, com els mercats i supermercats, van continuar proveint la població d'aliments frescos i envasats.

Durant aquest any es consignen 1.095 establiments dedicats al sector alimentari en el registre del Cens municipal sanitari, dels quals 130 s'hi inscriuen per primera vegada i 88 cessen la seva activitat.

En finalitzar l'any hi ha registrades 1.007 activitats alimentàries que continuen en actiu, malgrat totes les dificultats econòmiques causades per l'aturada comercial.

1. Activitats per sector

L'activitat comercial en l'àmbit de l'alimentació es divideix en 10 sectors, com es mostra a la taula adjunta, prenent com a referència el document "Criteris registrals per a establiments minoristes d'alimentació de Catalunya."

El sector més dinàmic de l'economia local recau en la **restauració**, que aglutina gairebé la meitat de totes les activitats alimentàries, **45%**. A molta distància el segueixen el sector de **polivalents** que representa el **18,8%**, el **sector carni**, **11,7%** i **pa i pastisseria**, **10,1%**.

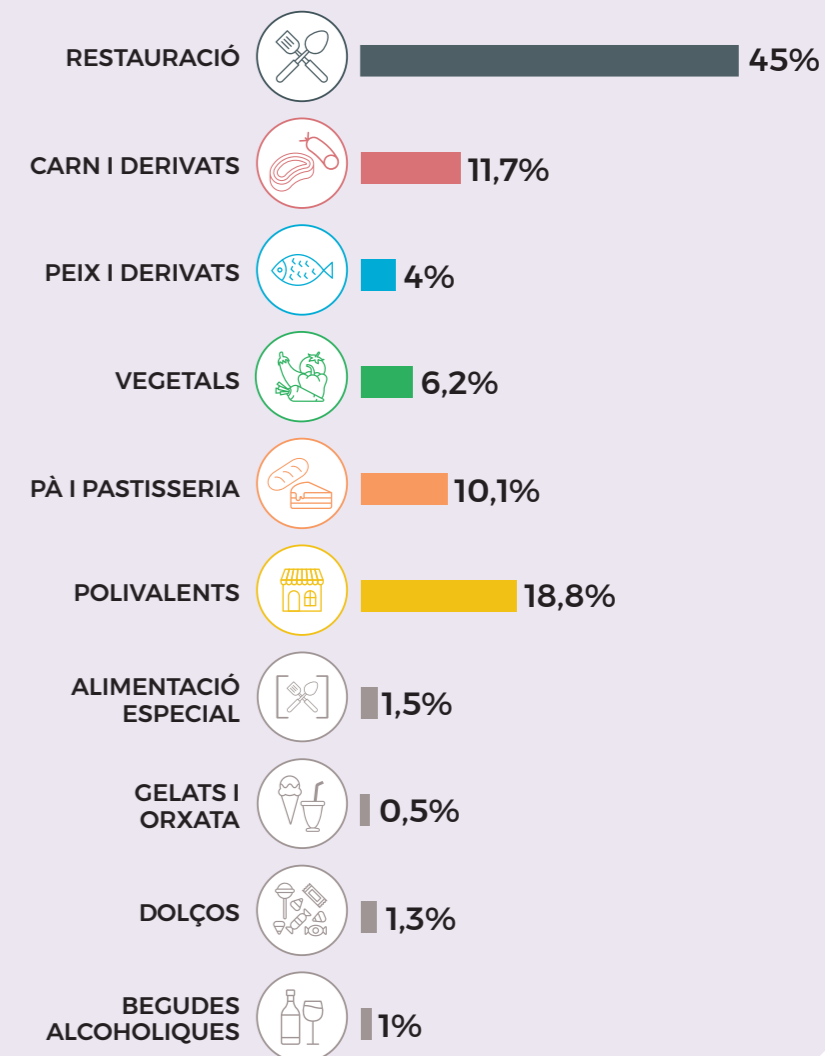
Quan s'analitza en valors absoluts, es veu com el sector de la **restauració** amb 502 establiments ha experimentat un petit decreixement vers l'any 2019, 28 establiments. En referència a les noves obertures d'establiments, se n'han obert 23 menys, però també hi ha hagut menys tancaments (-35), contràriament al que es podia pensar per la situació econòmica del país.

El sector **polivalents**, amb 205 establiments, s'ha mantingut pràcticament igual. El sector **carni**, amb 123 establiments, ha patit un decreixement de 15 establiments i el de **pa i pastisseria**, amb 113 establiments, n'ha perdut 10.

En total el Cens ha registrat un **decreixement de 53 establiments** vers l'any 2019. És la caiguda més gran en els últims 4 anys. La davallada ha estat perquè no s'han obert establiments nous, 130 enfront de 153 de l'any 2019; i no ha estat pels tancaments, tal com es podia pensar, ja que aquests no han augmentat. És a dir, els i les titulars dels establiments han trampejat la situació de la pandèmia, però no se n'han obert de nous. De fet si s'analitzen les noves obertures en els darrers 4 anys, 2017: 242 establiments, 2018: 192 establiments, 2019: 153 establiments i 2020: 130 establiments, s'observa que hi ha hagut una contínua davallada.

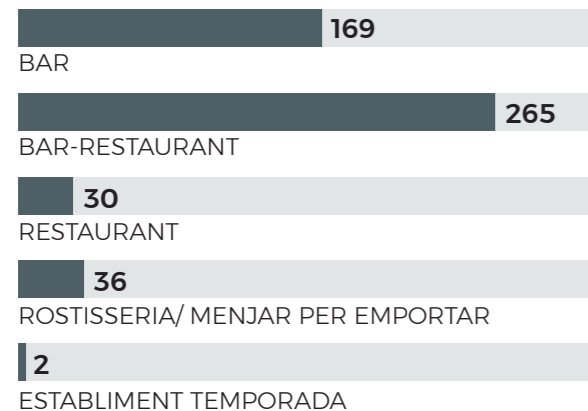
Activitats comercials	Total
En actiu	1.007
Noves obertures	130
Tancaments	88
Total	1.095

SECTORS	TOTAL	ACTIUS	OBERTURES	TANCAMENTS
RESTAURACIÓ	502	453	66	49
CARN I DERIVATS	123	118	6	5
PEIX I DERIVATS	41	40	1	1
VEGETALS	68	62	13	6
PA I PASTISSERIA	113	102	12	11
POLIVALENTS	205	189	31	16
ALIMENTACIÓ ESPECIAL	15	15	0	0
GELATS I ORXATES	5	5	0	1
DOLÇOS	13	13	0	0
BEGUDES ALCOHOLÍQUES	10	10	1	0
TOTAL	1.095	1.007	130	88

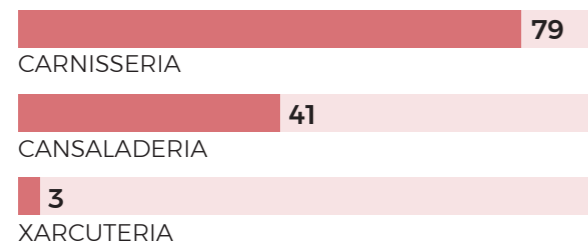

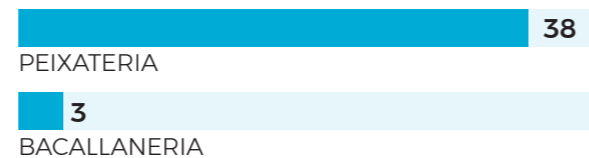
RESTAURACIÓ

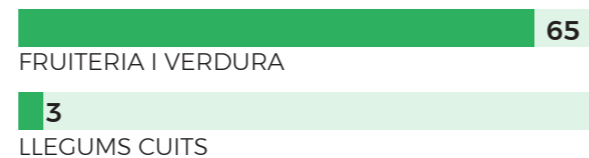
CARN I DERIVATS

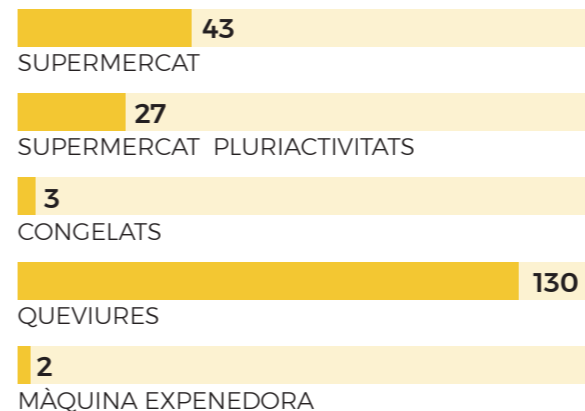
PEIX I DERIVATS

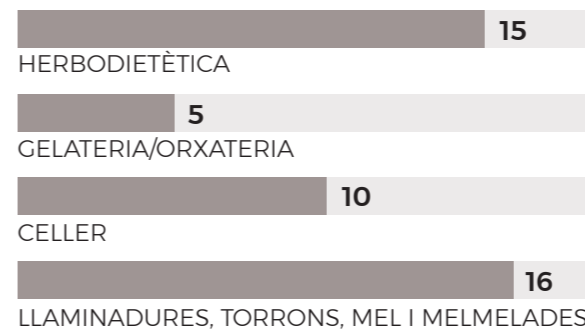
VEGETALS

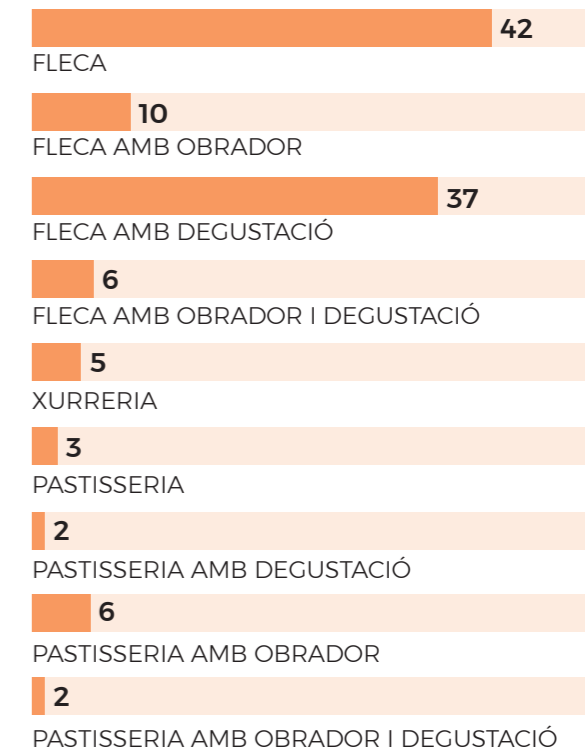
POLIVALENTS

ALTRES SECTORS

PÀ I PASTISSERIA

2. Activitats per districte

Els districtes que recullen més activitat comercial alimentària són el **districte 1** (281 establiments que representen el **26%**), seguit dels **districtes 4 i 6** que acumulen el mateix percentatge d'activitats **21%**.

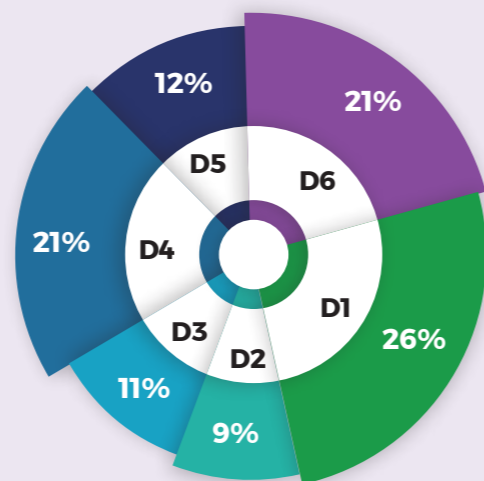
La restauració es troba més present en el districte 1 mentre que el sector de carn i derivats ho fa en el **districte 6**.

El de pa i pastisseria també té molta més empenta en el districte 1, seguit del 4. A no tanta distància, entre els districtes, localitzem el sector del peix i derivats, amb predominança en el districte 1, mentre que el sector de vegetals ho fa en el 6.

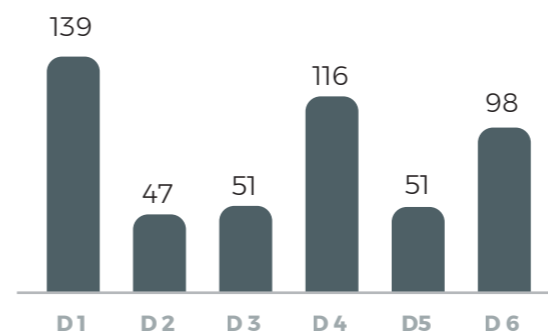
En canvi el sector de polivalents és força uniforme en tots els districtes amb una mitjana de 34 establiments per districte.

SECTORS	D1	D2	D3	D4	D5	D6	TOTAL
RESTAURACIÓ	139	47	51	116	51	98	502
CARN I DERIVATS	25	5	14	22	13	44	123
PEIX I DERIVATS	12	2	7	9	1	10	41
VEGETALS	15	5	8	12	8	20	68
PA I PASTISSERIA	32	11	15	25	14	16	113
POLIVALENTS	38	23	24	39	39	42	205
ALIMENTACIÓ ESPECIAL	8	0	0	3	1	3	15
GELATS I ORXATES	2	1	0	1	0	1	5
DOLÇOS	6	2	0	2	0	3	13
BEGUDES ALCOHÒLIQUES	4	3	0	2	1	0	10
TOTAL	281	99	119	231	128	237	1.095

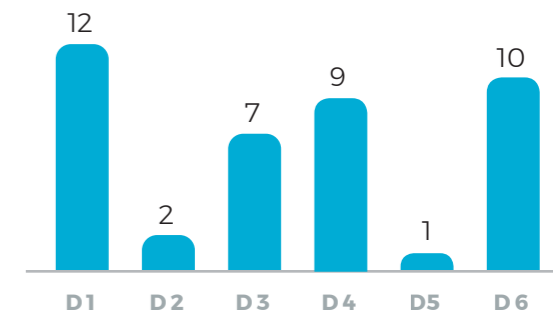
Percentatge d'activitat per districte

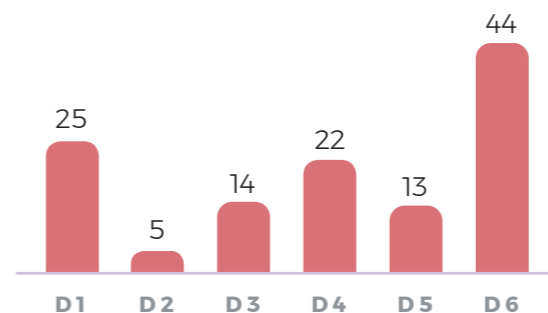
RESTAURACIÓ PER DISTRICTE

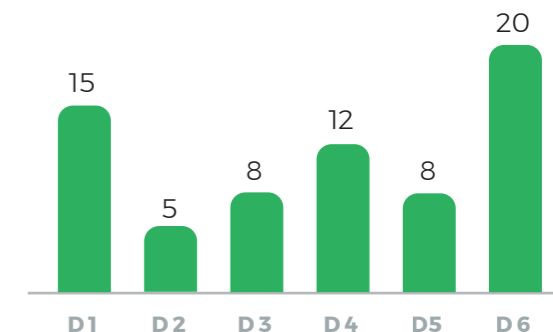
PEIX I DERIVATS PER DISTRICTE

CARN I DERIVATS PER DISTRICTE

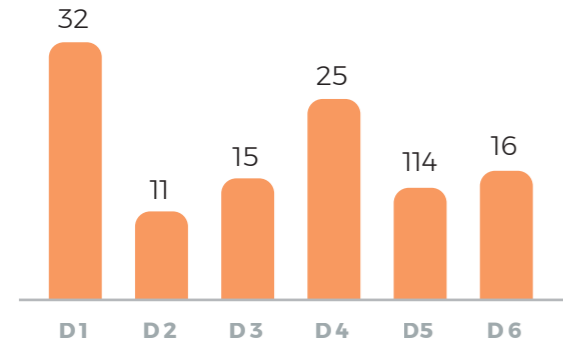

VEGETALS PER DISTRICTE

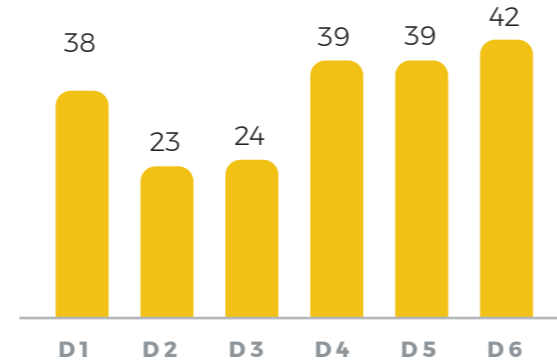

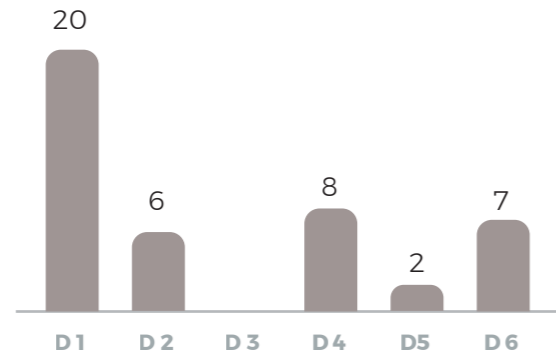
PÀ I PASTISSERIA PER DISTRICTE

POLIVALENTS PER DISTRICTE

ALTRES SECTORS PER DISTRICTE

3. Activitats per barri

El barri del **Fondo** continua sent el més atractiu per desenvolupar el comerç local alimentari amb 237 establiments, seguit del barri del **Centre**, amb 226 establiments; **Riu Sud**, amb 151 establiments i **Singuerlín**, amb 104 establiments.

Els mercats municipals situats als barris del Fondo, Centre i Singuerlín arrosseguen el comerç de proximitat i actuen com a dinamitzadors de la ciutat.

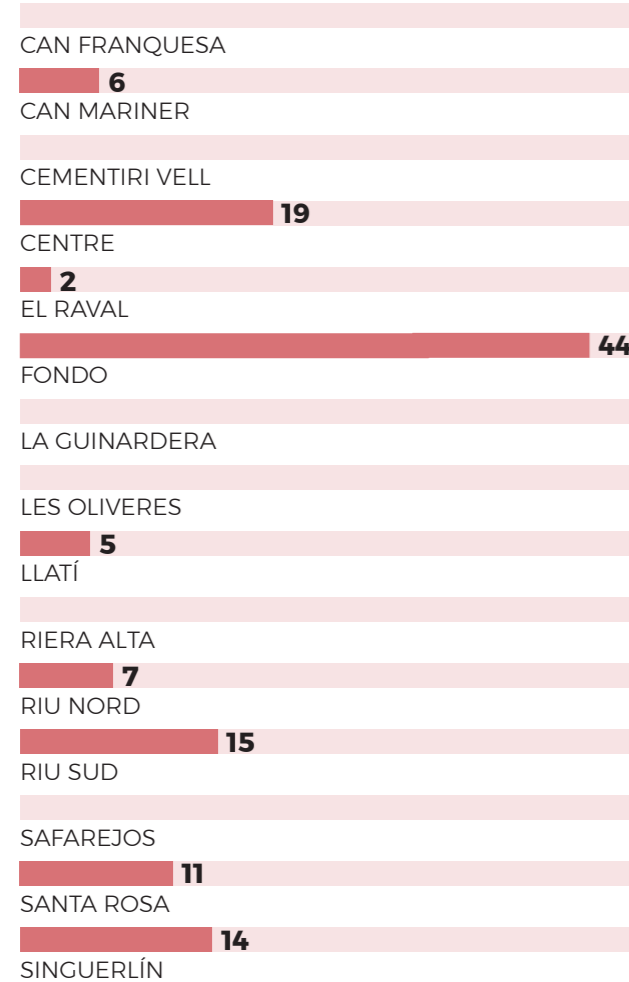
Al barri del **Centre s'obren més activitats, 25 %**, que no se'n **tanquen, 19 %**; en canvi, al barri del **Fondo** passa el contrari, **15 % d'obertures i 23 % de tancaments**.

Al barri del Llatí també s'obren més activitats alimentàries, **9 %**, que **no en cessen, 5%**, i a la resta s'observa el mateix percentatge d'obertures que de tancaments.

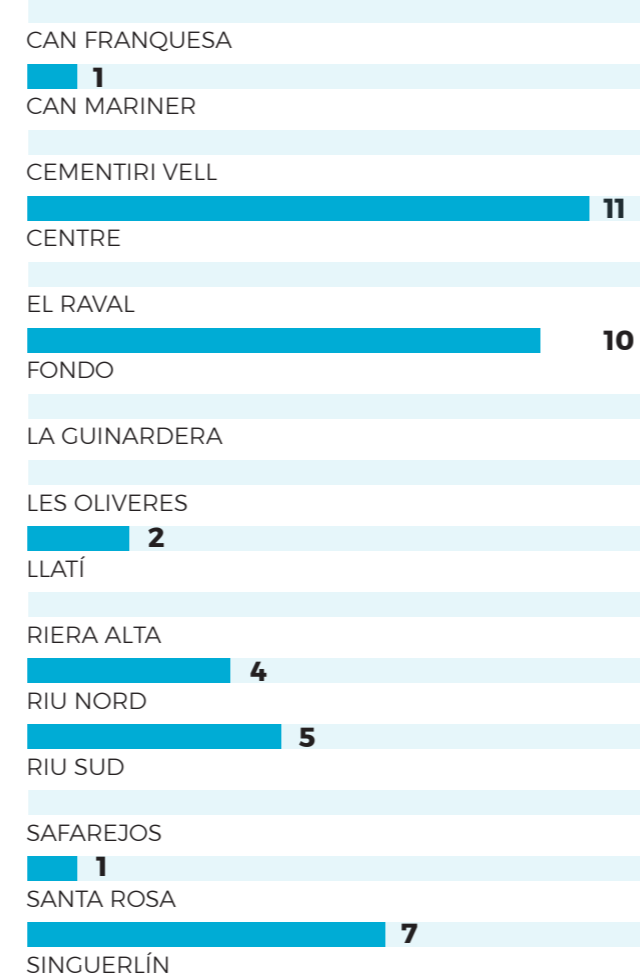
BARRI	ACTIVITATS	OBERTURES %	TANCAMENTS %
CAN FRANQUESA	1	0%	0%
CAN MARINER	66	5%	5%
CEMENTIRI VELL	10	1%	0%
CENTRE	226	25%	19%
EL RAVAL	33	7%	7%
FONDO	237	15%	23%
LA GUINARDERA	9	0%	1%
LES OLIVERES	6	0%	0%
LLATÍ	72	9%	5%
RIERA ALTA	3	1%	1%
RIU NORD	80	5%	6%
RIU SUD	151	15%	15%
SAFAREJOS	3	0%	1%
SANTA ROSA	94	10%	9%
SINGUERLÍN	104	8%	9%
TOTAL	1.095	100%	100%

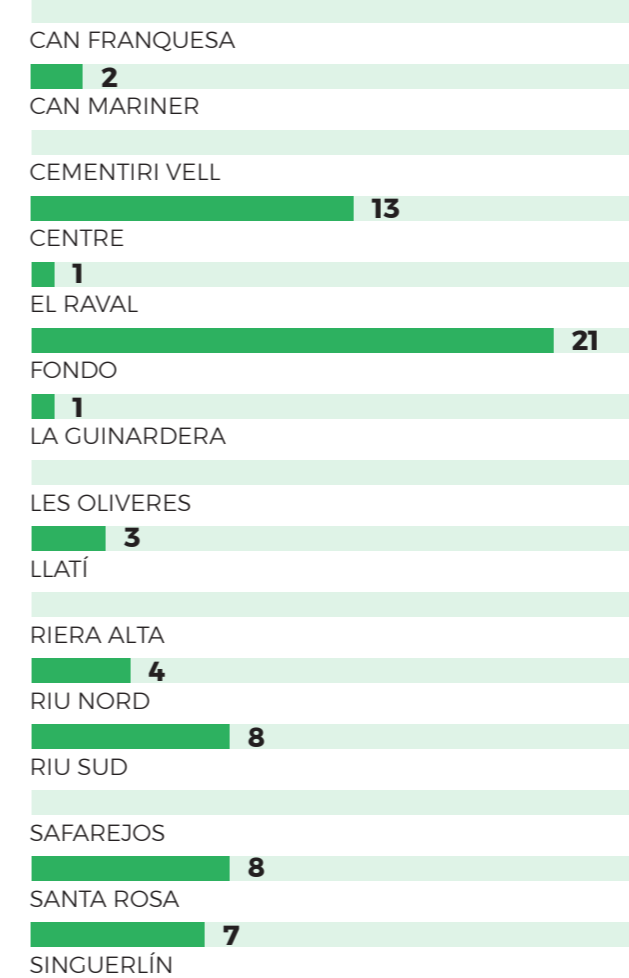
CARN I DERIVATS PER BARRIS

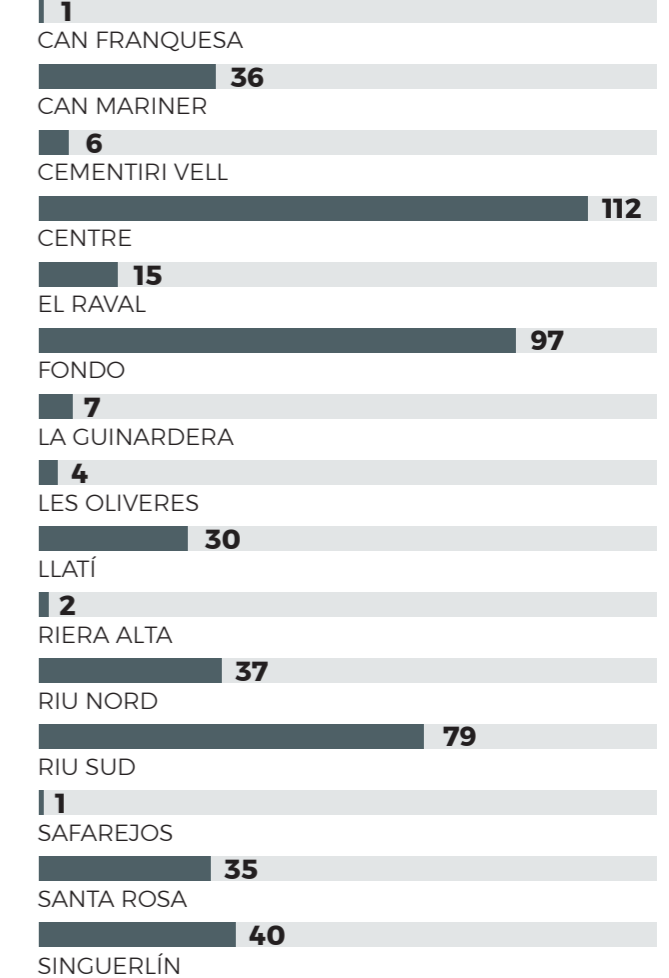
PEIX I DERIVATS PER BARRI

VEGETALS PER BARRI

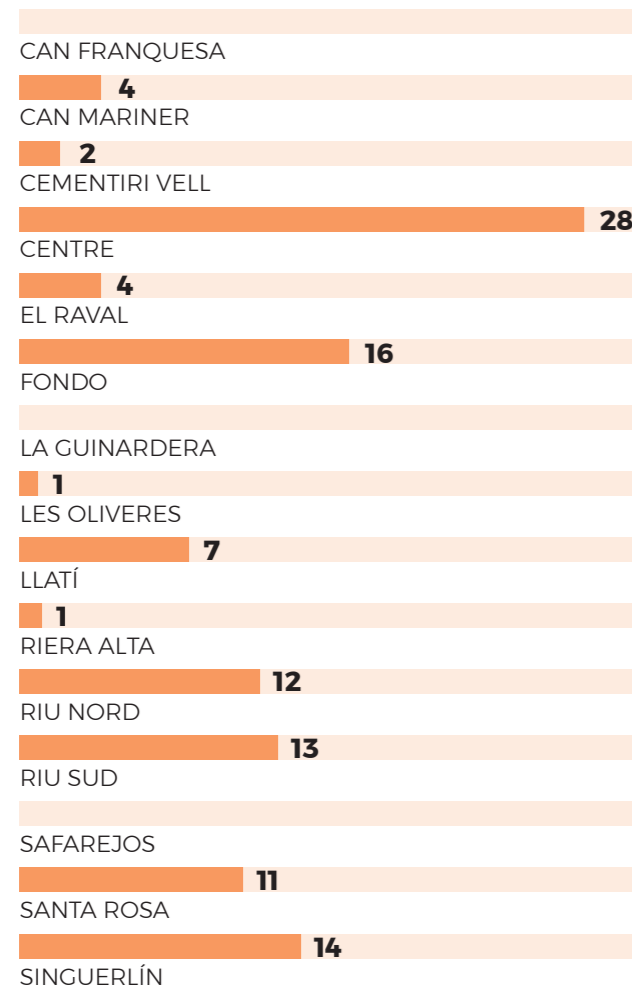

RESTAURACIÓ PER BARRI

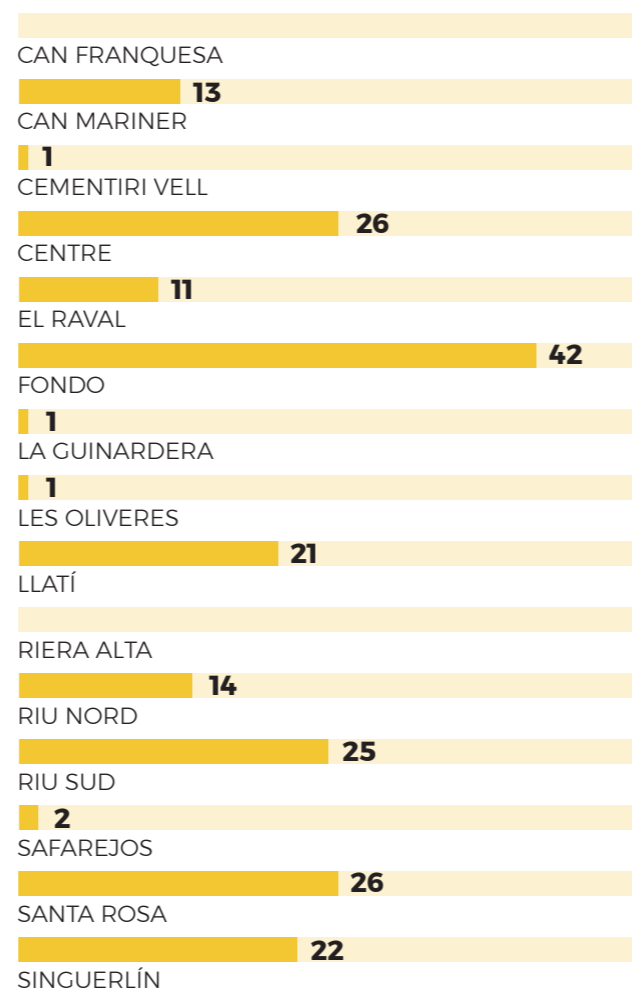

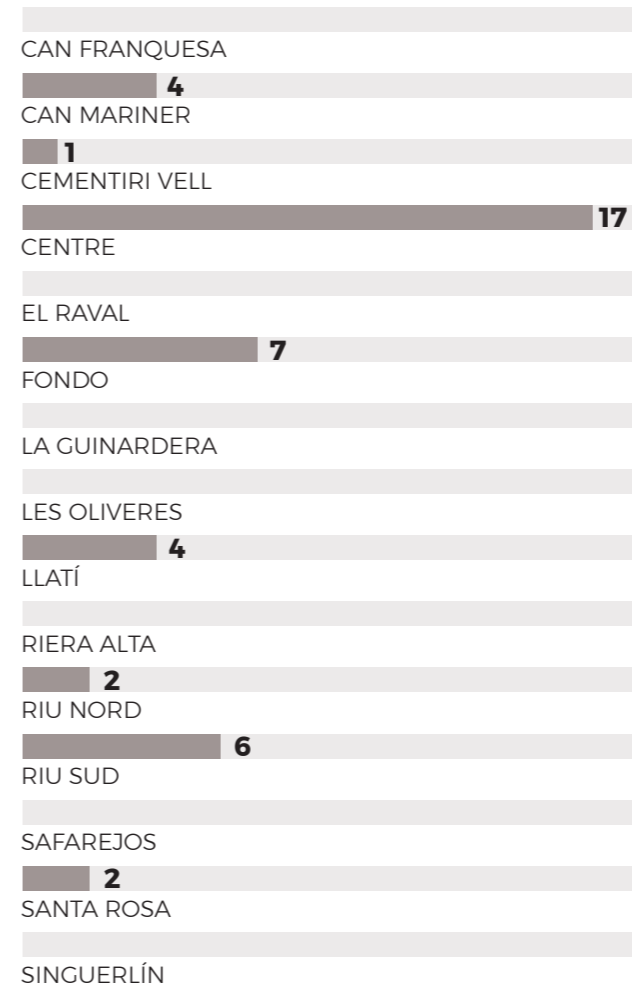
PÀ I PASTISSERIA PER BARRI

POLIVALENTS PER BARRI

ALTRES SECTORS PER BARRI

4. Activitats censades

Tots els establiments alimentaris de la ciutat s'incorporen a una base de dades que s'anomena Cens municipal sanitari. Aquest Cens s'alimenta amb els establiments que obren per primera vegada durant l'any en curs.

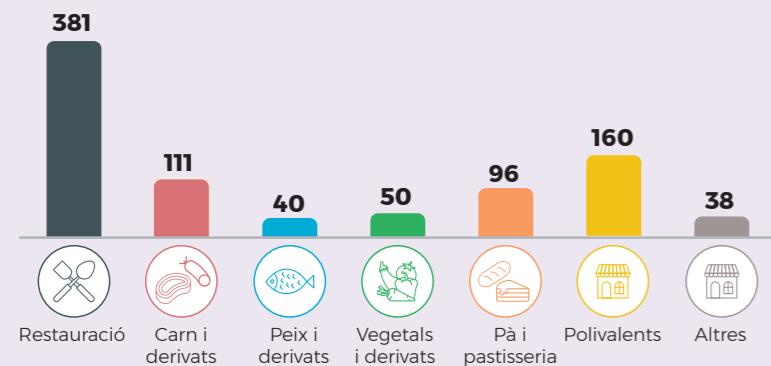
Un cop comunicat a l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet que es vol iniciar l'activitat comercial, mitjançant el formulari de Declaració Responsable, i, concretament, en els sectors d'alimentació, mitjançant el formulari de Declaració Responsable d'Activitat Alimentària, se'ls assigna un número de cens municipal que anirà relacionat segons l'activitat i el sector al qual es dediqui. Aquest número de cens teòric es corrobora en el moment de la inspecció municipal i, un cop validat, es comunica al o a la titular de l'establiment mitjançant un informe tècnic.

A 31 de desembre de 2020 el Cens municipal sanitari disposa del **80% dels establiments censats** i validats.

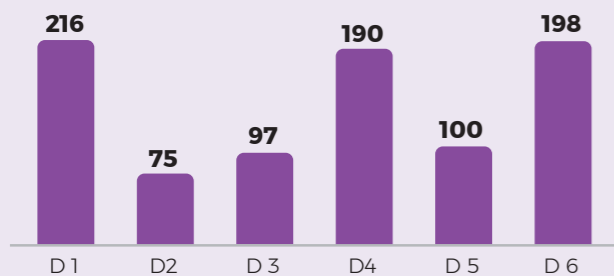
Cada cop que un establiment canvia d'activitat o de titularitat s'ha de censar i codificar de nou, fet que ens porta a practicar una nova inspecció.

Activitats	Total
Censades	876
No censades	219
Total	1.095

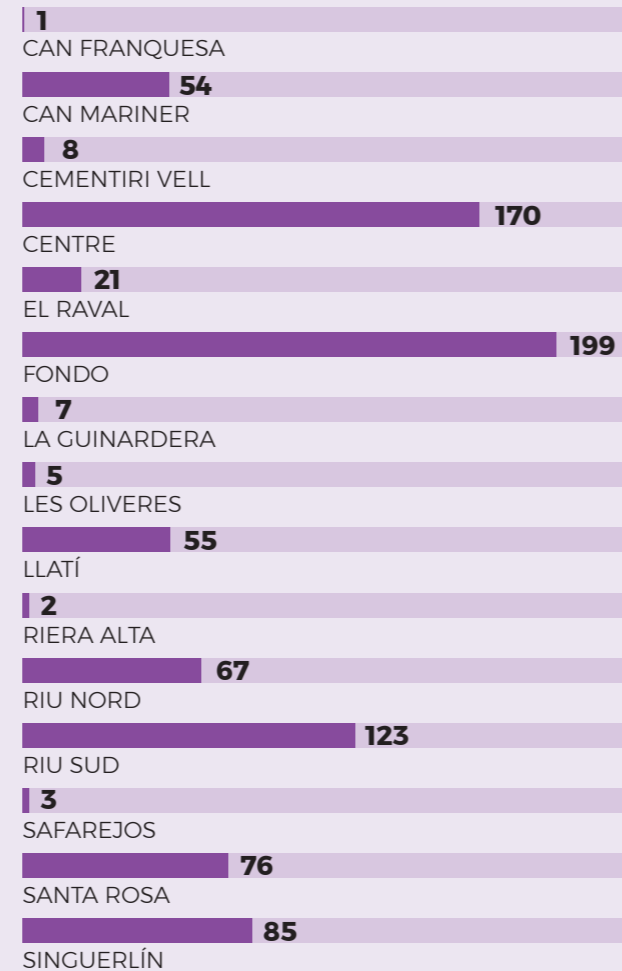
4.1 Activitats censades per sector

4.2. Activitats censades per districte

4.3 Activitats censades per barri

5. Activitats classificades segons la valoració del risc

La classificació de l'establiment en funció del risc, segons el "Protocol² de la Diputació de Barcelona", serveix per planificar la tasca de vigilància i control de les activitats alimentàries; és a dir, per organitzar l'acció inspectora municipal.

La classificació de l'establiment segons el risc es fa a l'inici de l'activitat, quan hi ha un canvi de titular o bé quan fa temps que ja es va classificar.

El risc es classifica en alt, mig o baix depenent de l'activitat de l'establiment i la valoració de les condicions sanitàries (instal·lacions, equipaments, manipulació, implantació d'autocontrols...).

A Santa Coloma, hi ha un 8 % d'establiments que presenten un **risc alt**, d'entre els quals hi ha comerços de restauració, amb un 17 %, i del sector carn i derivats, amb un 5 %. Aquest percentatge ha anat disminuint al llarg del temps.

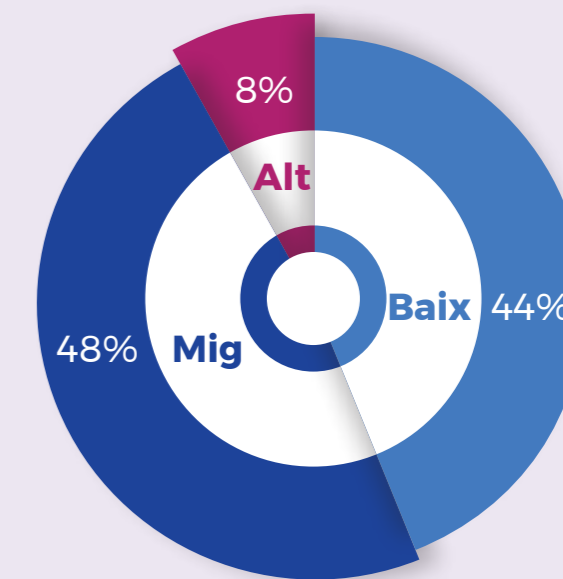
Dins dels establiments de risc mig hi ha comerços de tots els sectors, el majoritari, però, és el de la restauració, 59 %.

El risc baix es localitza majoritàriament entre els establiments del sector polivalents, 68 % i, posteriorment, ja es reparteix entre tots els sectors com passa amb els de risc mig.

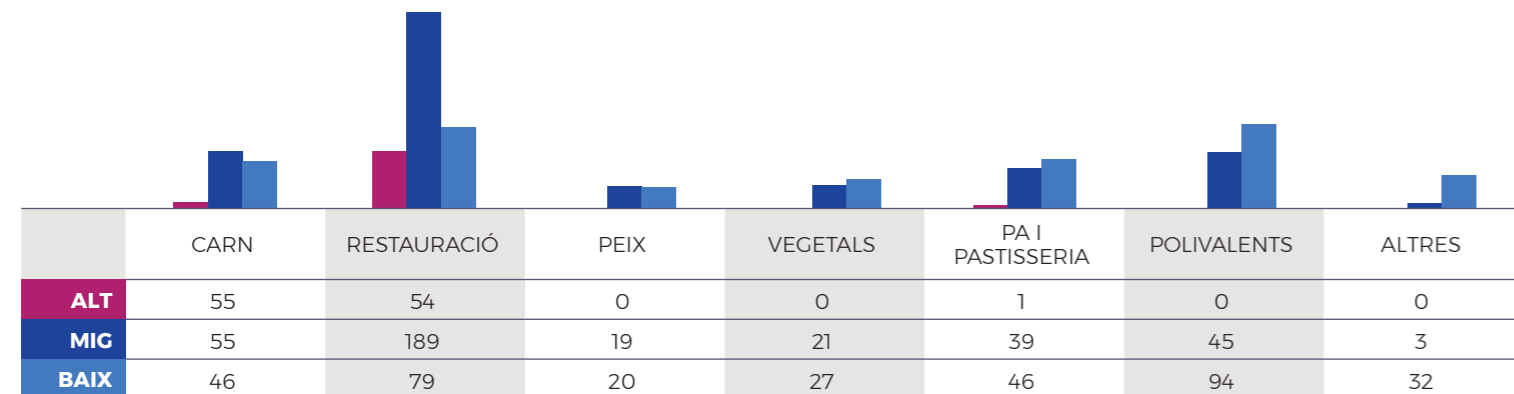
Quant a districtes, al **districte 4** es concentren més activitats de **risc més alt**, 13 %; al **districte 6**, més de **risc mig**, 59 % i als **districtes 3 i 4** se situen, amb el 51-52 %, les de **risc més baix**.

Activitats	Total
Classificades	876
No classificades	219
Total	1.095

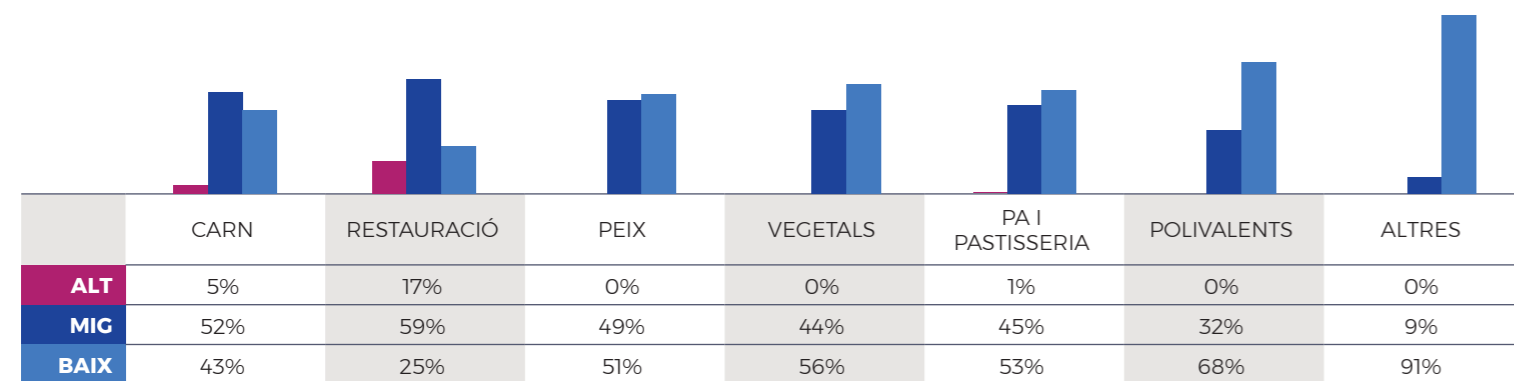
Activitats segons el risc

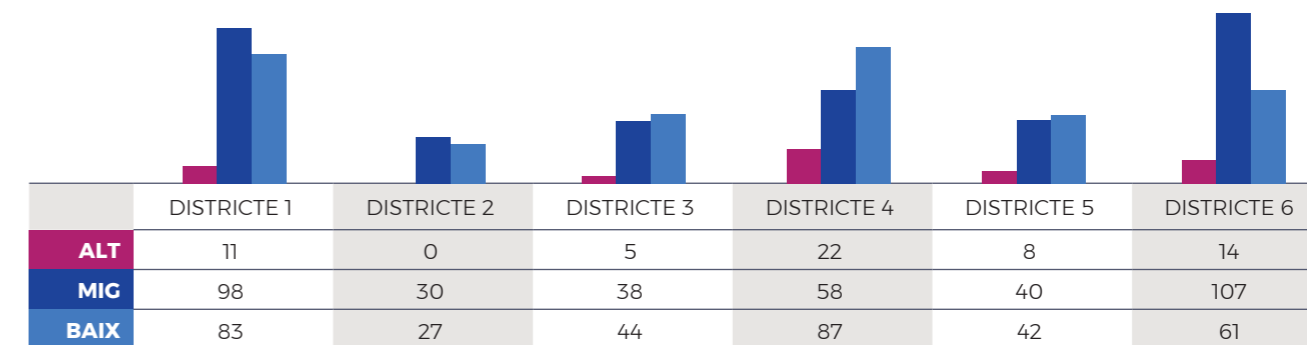
5.1. Valoracions de risc per sector

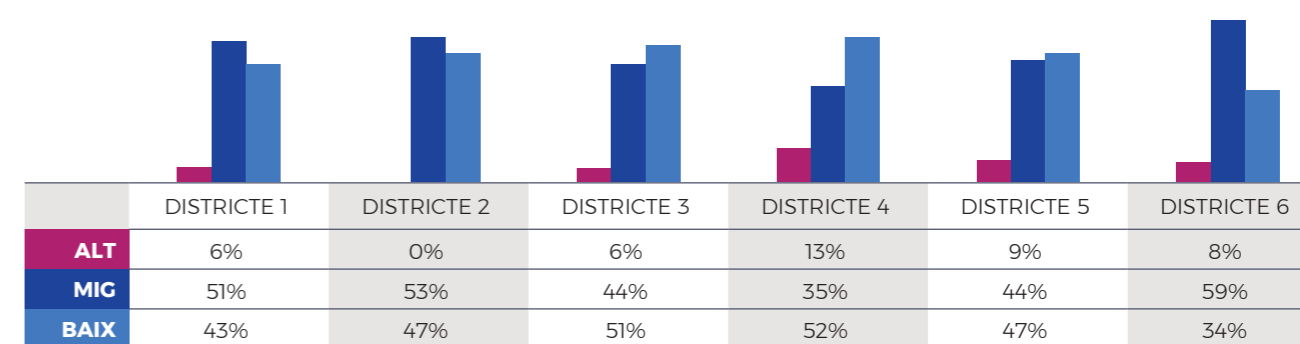
5.2. Valoració de risc per sector (%)

5.3 Valoracions de risc per districte

5.4 Valoracions de risc per districte (%)

SÍNTESI

1. Durant l'any 2020 es consignen **1.095 establiments** dedicats al sector alimentari en el registre del Cens municipal sanitari, dels quals 130 s'hi inscriuen per primera vegada i 88 cessen la seva activitat.
2. En finalitzar l'any hi ha registrades **1.007 activitats alimentàries que continuen en actiu**, malgrat totes les dificultats econòmiques causades per l'aturada comercial.
3. Segons l'anàlisi, els establiments alimentaris resisteixen la situació de la pandèmia; per tant, no hi ha un increment del nombre de cessaments d'activitats en canvi, en els darrers 4 anys s'observa una contínua davallada de les noves obertures, cosa que representa, el 2020, el 46,3 % menys versus l'any 2017.
4. **Restauració, pa i pastisseria i peix i derivats** es troben més presents en el **districte 1** mentre que el sector de **carn i derivats** i el de **vegetals** ho fan en el **districte 6**. En canvi el sector de polivalents és força uniforme en tots els districtes.
5. Al barri del **Centre s'obren** més activitats (**25 %**) que no es **tanquen (19 %)**; en canvi, al barri del **Fondo** passa el contrari, **15 % d'obertures i 23 % de tancaments**.
6. Durant l'any 2020 **el 80 % dels establiments estan censats**. El **mapa de risc** de la ciutat es descriu amb els percentatges següents:
Risc alt: 8 %
Risc mig: 48 %
Risc baix: 44 %
7. El risc alt es distribueix entre els sectors de **restauració, 17 %** dels establiments i el de **carn i derivats, 5 %** dels establiments.
8. En el **districte 4** es concentren més activitats de **risc més alt, 13 %**; al **districte 6** n'hi ha més de **risc mig, 59%**, i als **districtes 3 i 4** se situen, amb el **51-52%**, les de **risc més baix**.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ¹ Criteris registrals per a establiments minoristes d'alimentació de Catalunya, elaborat per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, Agència de Salut Pública de Barcelona, Federació de Municipis de Catalunya i Associació Catalana de Municipis (2012).
- ² Protocol per al control i classificació en funció del risc sanitari dels establiments alimentaris de competència municipal de la Diputació de Barcelona.

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Amb el suport de:

Diputació
Barcelona

Reconeixement - No comercial 4.0 Internacional
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.ca>